

# דבריו הקפרי

כפר - הנשר מס' 84 9/10/1968 יו"ת תשרי תשכ"ס

חדשות מענפי המשק

## לול -

העובדים עסוקים מאד. עברנו ללול חדש אשר אמנם הוא טרם גמור אבל מכיל את העופות שלנו. מגדלים 2000 עופות יותר בכל מחזור. מקוים שהשנה לא תהיה גרועה יותר מהקודמת, כלומר שהמחירים יהיו גבוהים ולא תהיינה מחלות. הצוות אינו: לא עובדים 2 במקום שלושה. מחפשים אורח עובד לשנה. המעובדים - בא להתקשר עם שליחינו ברחבי העולם.

## שלחין -

העונה בעיצומה, בקושי אפשר לתפוש את חברי הצוות כי אם הם לא בכשירת אחת אז הם במשמרת שניה ואם גם זה לא - הם כנראה חולים (תורנות ווירוס). קטיף הכותנה מתנהל בקצב התחרות בין ההבשלה של הכותנה (שהיא איטית מדי הפעם) לבין הגשמים שהשנוע כבר פקדו אותנו רק לברכת שלום. יבול הכותנה - בהתאם למתוכנן - כ- 380 קילו לדונם. שנת האספסת הסתיימה בציון הישג של  $2\frac{1}{2}$  טון קמח אספסת לדונם, על סמך ייבולים אלה מתכוננים להגדיל את הישג השנה.

מה נשמע אצלנו?

יום הכפורים עבר על 70 החברים ועל שאר הצמים במזג אויר נוח. בית הכנסת שמשכנו היה כרגיל בחדר וויצמן, היה מאוכלס במשך כל היום. בערב כל נדרי קיימנו סימפוזיון בשאלת קליטה של אקדמאים. בדרך כלל הובעה הסכמה לרעיון, אם כי סעיפים עקרוניים אחדים דרושים עדין ליכון והכרעה. חשוב לציין בהקשר זה את מספר המשתתפים והשומעים הגדול בערב זה.

מיד לאחר יום הכפורים הלכנו "מחיל לחיל" כמו שכתוב ובכל רחבי המשק נשמעה הלמות פטישי בוני הסוכות. והשנה - סוכה כמעט ליד כל בית. טוב שמסיימים את בנית המקלט ויש הרבה עצים לבנין.

בגליון הקודם הקדשנו דף להחלטות וועדת כח - אדם בענין הלמודים בתל-חי. אולם לא ציינו את העובדה החשובה שלילה קופ הוזמנה ע"י האולפן להורות בו ציור לחוג של בני בוער. נאחל לה הצלחה בתפקיד זה.

מי שמחפש את משפחת גודמן (שימל"ה ועליזה) יפנה מעתה לדירתם החדשה בשכונת ליוסי וסילביה, מזל טוב.

במכתב שהגיע מרחל חלפון היא כותבת שהיא עומדת להנשא לבנו בסוף חודש בנובמבר. יחד עם צרור אחולי מזל טוב אנו מקוים שלא ירחק היום ונראה את שניהם פה אתנו.

\* \* \*

ספור אישי בשם רבים מהחברים החשים כמוני:

השבוע, בפעם הראשונה מאז החלפת צוות המרפאה, בזקקתי לחובשת, הנאתי אליה את בתי בשבת ב- 1600 אחרי הצהריים ולמרות שמצבה לא היה אנוש, ולמרות שהערתי את שושנה משבתה (בלילה הקודם היא ישבה אצל גבי בביה"ח) זכיתי לטיפול נאות וליחס אוהד. אין לתאר במלים את ההרגשה הטובה שלוותה אותי כל אותו הערב. לחובשות הצעירות והמסורות - תודה וכה-לחי.

גם זה קרה

כשמכים את דורית חצור היא בוכה לא בגלל הכאב והעלבון אלא "הרבצת לי איפה שהיה לי פצע". השבוע היא בכתה כי: "הרבצת לי איפה שהיה לי פצע".

אחולי החלמה

לגבי המחלים אחרי הנתיח, לבלנש, ולכל המחלימים מהווירוס-  
רפואה שלמה!

מה בוער?

כתגובה על מאמרו של אדי ב"דברי הכפר", ברצוני להביע התנגדות לבימת דבריו. חוששני שתחילת "היצאות" הביאה למכוכה בעיקר בקרב מיסדי המשק. טבעי שהמיסדים של הגוף הנקרא כפר הנשיא, ירצו בהמשך מפעלם, ומטבע הדברים היה להם ברור, שהדבר ייעשה על ידי הדור השני. כל כך ברור היה הדבר, עד שרצון הבנים לעזוב הביא למעין הלם, שגרר בעקבותיו "פאניקה". אדי במאמרו הכניס את בימת הפאניקה הזאת.

אם נקח את העובדות כפי שהן נראה שהדבר לא כל כך נורא, אלא יותר תהליך טבעי ורגיל. ראשית: מי הם היוצאים? א. העוזבים (אם בכלל) מסיבות ברורות שאין המשק יכול לשנן בענין, דבר. ידוע גם שהם אינם עוזבים מרצונם, אלא מהכרח ולו יכלו, היו נשארים במשק. ב. היוצאים - מספרית, הרי הם שלשה (זכרו-מדברים על עובדות). מתוכם שנים היוצאים בין השאר לבקור הורים.

נראה לי עד כה שהיצאה היא לא בכדי לנסות לחיות במקום אחר, אלא פשוט לצאת מן החממה ולראות מה הולך בחוץ. עדין לא שמעתי גיטה רצינית של רצון לעזיבה. לבסוף, כל הרעש הוא סביב 5 בנים שמתוכם שנים שאין למשק כל זכות או יכולת להתערב בענינם. הרע הוא לא בזה שבנים יצאו או לא יצאו, אלא דוקא באיורה המתלווה לכל הענין. לטובת הבנים ולטובת המשק רצוי שהטפול וההתפלמסות ייעשו באיורה חיונית יותר ובהבנה של שני הצדדים ולא רק של הצד במשקי.

רצונו של אדי להתפלמס בנושא נראה לי חיוני ועל כן אנסה להרחיב ולפתח מספר נושאים.

תחילה אייחד את דברי רק על בני משק מהסיבה: בן-חוץ או כל הבא למשק-עצם זה שהוא בא מצביע על רצונו לבוא (דמוקרטיה בארץ!) אדם יכול לבוא, לנסות ולעזוב. יכול לבוא ולהקלט, ומובא לפעמים ע"י הוריו או בגיל צעיר ואז הוא בן משק. הייתי אומר שכל הבעיה סובבת סביב תקופה מסוימת של שני דורות, דור ראשון ושני. טבעי - שהאדם יחפש לו אתגר ומטרה בחיים. הוריו - הדור הראשון - חיו במקרה באחת התקופות החשובות בתולדות העם. להם היה ברור: ציונות, עליה, התישבות וקליטה. נכנס תחת המונח "הגשמה". אותה הגשמה הוותה את האתגר הגדול לא רק בחייהם אלא בחיי העם כולו. אחת התוצאות הוא - הקבוץ. מתוך שכל כך חיו את הרוח הקבוצות וה"הגשמתית" קשה להם לפעמים להשלים עם צורות חיים אחרות ובייחוד כשהדבר בא מבניהם עצמם!

בני המשק הגיעו לתקופת הכרעה בחייהם. אמנם זהו ביתם (עד כה) אך עדיין לא ברור אם רצונם בחיים אלה דווקא. ההחלטה על האתגר הגדול "ההגשמה" באה למעשה בתקופה הזאת של הדור הקודם. לבן משק כיום אין אתגר גדול ורציני כאז. כיום תהליך "ההגשמה" הוא ענין שבמשך וזורם לו ורק זקוק לדחיפות המשך. אם נסתכל לרגע על העומד בפני בני המשק כיום, מבחינת אתגרים לעומת אתגרי הדור הקודם, נשאל את עצמנו - איך אפשר להעמיד זה ליד זה את אתגר הקמת המדינה וההגשמה מכאן והמשך הקבוץ מכאן. ונוסף לכל האתגר העומד בפני בן המשק אינו אפילו מקורי. עליו להמשיך במפעל אבותיו. לא הרבה מוכנים לכך. הדור הראשון לא עמד בפני בעיה זו.



אם נראה את הדברים באור זה נוכל להבין את חפוש האתגר והדבקות לאתגר הטבעי ביותר "לשנות ולהפוך" וכאן הדבר מתבטא בהתנגשויות עם הדור הראשון.

לדעתי, כיום האתגר החשוב לכל אדם הוא ההתקדמות האישית, ידע ונסיון, כמובן הדבר מועיל גם לחברה בדרך כלל. המצב המשקי או הכלכלי אינו מטרה בפני עצמה. כלכלה טובה דרושה לאדם אם אינה אתגר או מטרה מספיקים שאדם יחיה בשבילה.

סיבות נוספות לכל המתרחש כעת; המצב החברתי. החברה הכללית בכפר הנשיא ידועה כחזקה טובה ויציבה. אם "נפרק" את החברה נראה דברים שונים במקצת. קימים מספר גורמים היוצרים את החברה אצלנו. א. הגוף הבסיסי - הדור הראשון שהוא גם הגוף היציב מסב. ב. הגוף המשלים - גרעין ה' וכל שאר ההשלמות למיניהם. ג. הגוף השלישי - הצעירים מארצות החוץ שנקלטו אצלנו. ד. הגוף האחרון הוא של הצעירים - בני המשק. שלושת הגופים הראשונים מלוכדים לחברה אחת בעיקר ע"י השפה והמנטליות המשותפת (האנגלית). הגוף הרביעי הוא קצת מבחינת "בטע זר". לרב אין בגוף זה זיכרון אנגלית רהוטה והמנטליות שונה ובלתי מוכרת במשק. דבר זה גורם לחכוכים והסובלים מכך הם בעיקר המיעוט - במקרה זה בני המשק. סוף סוף זהו גוף קטן יחסית.

עוד מילה על נימה טלילית הנשמעת בחברה: המדובר בחובות בן המשק. החינוך במשק מכוון לכך שכל ילד ובן יגיע בסופו של דבר למחשבה עצמית והחלטה אישית, והנה בא היום בו עליו להחליט ולהכריע בדבר כה חשוב - המשך חייו. באותו רגע מתחילים לדבר איתו, ולהשמיע בפומבי את חובותיו למשק ולמעשה אומרים לו: "אתה חייב הרבה למשק על כן היטאר." החברה אינה יכולה להכריע בענין אישי זה! עלינו להחליט מה חשוב יותר: החינוך לתיים בקבוצ (בכפר הנשיא) או החינוך למחשבה עצמית ויכולת הכרעה אישית. אינם חייבים, בהכרח להתנגש. היות ואני תומך בדרך השניה עלינו ללחוץ קצת פחות על בן הרוצה להחליט על חיו, מלבד זאת, בן משק לא יחליט כל כך מהר אם יראה שחובותיו גדלים מערך החלטתו. המצפון (שאותו מנסים לחנך) לא יתן זאת, ואם כן זהו כשלון החנוך!

לכסוף, היות ואינני חושב שהדבר פשוט כל כך, לא הנאתי פתרונות אלא ניסיתי לשפוך עוד קצת שמן על המדורה שאדי התחיל בה (מעל דפי העלון בכל אופן). אם ערב המאמר יכתבו גם אחרים, הרי שכדאי היה.

דוד אלמן

# מחליפות, מחליפות, מחליפות

אחת הבעיות הכאובות זה שנים רבות בשרותים, ובעיקר בבתי הילדים, הוא ענין החלפתה של המטפלת (או המבשלת) הקבועה בזמן מחלתה או העדרה מהעבודה. העדר הסדר כולל גרם לא פעם לבעיות חבוכיות מצד אחד וחברתיות מצד שני. אי אלה פעמים הוכנו רשימות שמיות של מחליפות - אבל כל פעם נכשל בסיון כזה כשלון חרוץ מתוך סיבה אחת פשוטה: פנו אל אותן הבחורות שבעצמן עובדות בעבודות חיוניות וכדי לסתום חור אחד, הוציאו מענף שרות חיוני אחר, וגם שם היה צריך למצוא מחליפה.

בהמלצת ו. כח אדם וועדת עבודה (כרגע מ. משק, הסדרן, מרכז עבודה והמזכירה) הוחלט לגשת לבעיה זו באופן יסודי ובעתיד הקרוב תפרסם רשימה שמית של מחליפות.

בהכנת הרשימה היו לנו כמה הנחיות:

- א. לא להוציא מענף שרות חיוני אחד למשנהו.
- ב. לא לקחת אמהות שתעבודנה עם ילדיהן, בכל אופן לא בגילים הצעירים.
- ג. להצמיד לכל מטפלת (מבשלת) וכו' בחורה נוספת, שתהיה הכתובת כמחליפה.
- ד. לקחת בחשבון את כל הבחורות, גם אלה שמתוך כל מיני סיבות לא עבדו שנים בבתי הילדים (או במטבח).

בנקודה האחרונה רוצה אני להרחיב את הדבור, כי נקודה זו, לדעתי, היא אבן הבוחן להצלחה או לאי הצלחה של כל השיטה. אנחנו כלנו שוות: כלנו אוכלות, נזקקות לשרות חדר האוכל (וכמעט) כלנו אמהות. האחריות לשרותים אלה נופלת על כולנו - בלי יוצא מן הכלל. ולא יכול להיות מצב כזה, שאחת מוסרת הודעה לסדרן העבודה שהיא אינה עובדת למחרת (או בכלל לא מוסרת!!) ולשניה זה כמעט קריעת ים סוף לקחת יום חופש (או אפילו להיות חולה). אני מטובעת שאחת הסיבות למשברים שתקפו אותנו לאחרונה בבתי הילדים (קושי במציאת מטפלת לכתה החדשה, חוסר מטפלות לפעוטונים והפרות משמעת עבודה וכו') נעוצה כאן, במקום הזה. ידוע לי שזה לא הכל - אבל על זאת נפעם אחרת. בהכנת הרשימה לקחו בחשבון מטעמי בריאות - אבל אל בא נשלה את עצמנו - גם סיבה זו אינה יכולה לשחרר בחורה לגמרי מנטילת חלק בנסיון זה, לפתור בעיה זו פעם לתמיד.

אנחנו פונים אל החברות בבקשה לשתף פעולה - כפי שאמרתי קודם לכן - זאת אחריות של כולנו - וכולנו שוות.

יעל ב.